Austmarkingen

Organ for Austmarka Utvikling

2/2007

Våren er her!

I fjor på denne tiden dro vi på ski langs Møkeren opp til Ramtjernbekken for å finne et passende vårmotiv, men her lå snøen tykk. Bare her og der kunne vi høre noen klukk fra bekken dypt der nede. Annerledes i år. Nå har våren kommet for fullt, det er mange varmegrader midt på dagen og snøen forsvinner dag for dag. Vi har passert vårjevndøgn og på denne tiden går det mot lengre dager raskere enn ellers i året. Med gåsunger og herlig lukt fra tømmerveltene er dette for mange den fineste tiden på året – så pakk ned kaffe og niste og kom deg ut for å nyte den fantastiske våren.

Innholdsfortegnelse

Saniteten – omtanke i nærmiljøet

Les mer om sanitetsforeningen på side 4

Min hobby: Klokkereparatør

Les mer om Leif Rundhaugs hobby på side 8

Leder

Det er tre ting som er viktige når du nærmer deg pensjonistalderen: Du må ha bestemt deg for hvor du vil bo, du må ha en omgangskrets og ikke minst, en interessant hobby. Alt for mange pensjonister har i dag bare fjernsynet som sin omgangskrets og hobby, og de oppdager for sent at livet som pensjonist ikke blir slik de har drømt om gjennom mange år. Den dagen da yrkeslivet plutselig ikke lenger har bruk for dem, kommer som et sjokk. Resultatet blir ofte godstolen og TV`n.

Er du derimot mentalt og praktisk forberedt, har du mange ganger igjen for dette. Spesielt når det gjelder valg av bosted er det en lang og ofte vanskelig prosess man må gjennom. Her gjelder det å komme gjennom denne tidlig, mens man har helse og styrke nok til å ta de nødvendige beslutninger. Å selge sitt hjem og flytte til noe som er mer velegnet for ens eldre dager, er for mange en så vanskelig prosess at det ofte blir for sent å gjøre noe med det. Resultatet kan bli at man sitter med et tungvint hus og blir avhengig av hjelp lenge før man egentlig trenger det. Eller at arvingene en dag dukker opp, kjører deg til en institusjon med beskjed om at her vil du få det bra og vær så god og lik deg her! Informasjonsmøtet som KOBBL hadde på Arstun var nok en øyeåpner for mange. Med de mulighetene KOBBL forespeilet forsamlingen, med lettdrevne og rimelige boliger tilpasset den enkeltes behov, med full eier- og råderett, burde valget bli mye lettere for mange. Nå gjenstår det bare å få en riktig indikasjon på hva folk på Austmarka ønsker seg – og få disse ønskene realisert.

Idrettslaget her på Austmarka har mange aktiviteter, stor oppslutning, god økonomi og et flott skoleanlegg. Siste sesong har ifølge styret vært en eneste stor opptur når det gjelder å få aktivisert medlemmene og det vises til gode resultater både innen fotball, allidrett, orientering og skiløping. Laget kan med rette være stolt av medlemmene sine, sier leder Mona Åslie Sværen.

Allikevel er det noe som skurrer. På årsmøtet kom det fram at valgkomiteen ikke hadde klart å skaffe kandidater verken til kasserer eller nestlederjobben. Konsekvensen blir at det må innkalles til ekstraordinær generalforsamling senere i år, etter at disse kandidatene er funnet. I mellomtiden vil idrettlaget invitere alle sine medlemmer til et motivasjonsmøte hvor viktigheten av et godt idrettstilbud i bygda vil bli framhevet.

Idrettslagets problem er felles for mange lag og foreninger i bygda. Har vi for mange foreninger og dermed styreverv i forhold til innbyggertallet? Mange sitter i flere styrer, noen år etter år. Ikke nødvendigvis fordi det er interessant, men fordi ingen andre vil overta vervet og det blir for galt å nedlegge foreningen. Som regel er alt som kreves av et styremedlem at det er interessert i den aktiviteten som laget driver med. Verre er det ikke – og tiden det tar – bare en brøkdel av den tiden folk kaster bort på TV-titting!

Bjørn Dybing

AUSTMARKARUNDEN

Medlemsmøte Idrettslaget

Tirsdag 10. april kl 18.30, Samfunnshuset.
Informasjonsmøte for gamle og nye medlememr og andre interesserte med tema: Idrettslagets formål og funksjon i lokalsamfunnet. Foredragsholder er Bjørge Stensbøl som også vil fortelle om arbeidet med OL til Tromsø 2018.

Tussevangen Vel:

Skihytta er betjent påskesøndag 8/4 og 1. påskedag 9/4.
Åpningstider er fra kl. 12.00 til 15.00
Fest på Tussevangen lørdag 7.april
Tussevangen Vel innbyr til Finnskogtur lørdag 9. juni.
Se nærmere oppslag.

Gudstjenester:

Sportsgudstjeneste på Tjuvbråtan, skihytta til Tussevangen Vel, søndag 1. april kl. 12.00
Gudstjeneste hos Torill Lunderbye, Varaldskogen, søndag 22. april kl.12.00
Gudstjeneste på Austbo skjærtorsdag 5. april kl. 16.30
Friluftsgudstjeneste på Kvåho St. Hans 24. juni kl. 12.00
Se for øvrig menighetsbladet for gudstjenester i kirken.

Austmarka Pensjonistforening:

Sammenkomst på Samfunnshuset fredag 13. april og fredag. 11 mai kl. 18.00 med servering, loddsalg og dans. Søndag 29. april kl.16.00 er det hyggetreff med underholdning.

Hjemmeside

Husk vår hjemmeside www.austmarka.no for siste nytt.
For utlegging av nyheter og arrangementer på nettet, kontakt Remi Olsen på e-post ro@forskningsradet.no

Leilighetene har fin utsikt mot bygda og Sagåa

Nytt liv for trygdeboligene

Trygdeboligen innerst i Svingen gikk over i privat eie i fjor høst. Kjøpere er Espen Jahnsrud og Torgeir Lia eller ESTO som de kaller firmaet sitt. I vinter har de nedlagt mye arbeid med boligene og de framstår nå som totalrenoverte og er lagt ut for salg.

Opprinnelig var det 4 leiligheter i bygget, der de to ytterste består av stue, 2 soverom, kjøkken og bad. Nå er disse ferdig totalrenovert. Det er lagt nytt gulvbelegg i stuen med filtisolasjon, parkett på soverommene, nytt panel på alle vegger, et moderne kjøkken med alle hjelpmidler og – ikke minst – et moderne og flott bad. Videre er taket nytt og det er satt inn en effektiv peisovn i stua som vil holde leiligheten god og varm selv under streng vinterkulde. Siden alt er på ett plan, vil leilighetene passe godt for eldre, men også for yngre i etableringsfasen.

Når det gjelder de to midterste leilighetene, er det meningen å slå disse sammen til èn stor leilighet, men dette vil ikke bli gjort før noen interesserte kjøpere melder seg. Dermed får kjøperen selv anledning til å påvirke innredningen og detaljene. Den tilhørende tomta er på 1,8 mål, og denne vil bli delt opp i et fellesareal og noe til hver leilighet.

Visning er i slutten av mars, så dette blir spennende!

Et moderne kjøkken med alle hjelpemidler og en varmende peisovn inngår i salget av leilighetene.

Mobildekningen på Knauserudmyra

Mange har fått brudd i mobiltelefonsamtalen når de kjører fra Austmarka mot Kongsvinger over Knauserudmyra. Det gjelder et strekk på ca 100 m der dette skjer. Den andre veien går det som regel bra, hva nå dette kan komme av. Vi har spurt Roy Stenbråten som er prosjektleder for Austmarka Utvikling på området telekommunikasjon og bredbånd.

Roy opplyser at det er en direkte feil ved relestasjonene som gjør at signalet fra Bergkollparken brytes før ny forbindelse til relestasjonen ved Veslevatn er etablert. Telenor er nå oppmerksom på dette og arbeider med å rette opp feilen.

Roy gjør også oppmerksom på at det er levert inn søknad om utbygging av en Telenor-sender på Sikåberget. Målet er og få god GSM-dekning i området Dragonmoen, Dragalvika, Jammerdal, Sletmoen, Trosholmen, Sikåa, Varaldskogen, rundt Varalden, Lebiko med 7-torpsmarsjen, langs de andre ledene og områdene langs grensen på svensk side. (Ritamäki, Kvarntorp samt Bruket kurs og konferanse-senter.)

Saniteten – Omtanke i nærmiljøet

Travel tid for sanitetskvinnene. Her skal 216 fastelavensris pyntes og gjøres klar for salg. Fra v. Åse Wilhelmsen, Grete Eriksen, Åse Marit Finbråten, Laila Støkker og Karen Eriksen.

Da Østmarken Sygepleierforening ble stiftet i februar 1907, var det mest folks hygiene og levekår som opptok foreningens medlemmer og deres arbeid. Ennå er det folk på Austmarka som husker hvorledes de fikk hjelp til sengetøy og annet nødvendig utstyr da de skulle stifte bo. Badet, eller Sanitetens hus som det i dag heter, ble bygget i begynnelsen av 30-tallet. Dette var før bad ble vanlig i de fleste hus, og da måtte både barn og voksne en tur innom her for rengjøring til de store helgene.

I 1911 ble foreningen innlemmet i Norske Kvinners Sanitetsforening og etter hvert har arbeidsoppgavene forandret seg.

– Vi ønsker å synes i nærmiljøet og skape trivsel både for unge og eldre, sier dagens leder Åse Wilhelmsen. Blant annet får alle eldre i bygda en oppmerksomhet både til jul og ved runde år. Hver tredje uke året igjennom går foreningens medlemmer rundt med salgstralla på Austbo. Her selger de til selvkost alt fra kjeks til husholdningsartikler. Samtidig blir det tid til en liten hyggeprat med beboerne. Det er tydelig at denne servicen blir det satt pris på. Videre dekker foreningen alle utgifter til andaktene på Austbo – i fjor dreide dette seg om rundt 6 000 kroner. Nå trengs det ny teleslynge i kirken, og også her trer foreningen til og har bevilget det manglende beløpet på 12 500 kroner.

Saniteten glemmer heller ikke de yngste. Gratis melk til alle i barnehagen koster foreningen rundt 20 000 kroner i året. På skolen spanderer foreningen en spesiell skolefrokost hver høst og nissegraut til alle i forbindelse med juleavslutningen. Til klatreveggen som er satt opp i gymnastikksalen, har foreningen bidratt med 3 000 kroner og på siste årsmøte ble det besluttet å gi ytterlige 10 000 kroner til en utvidelse av klatreveggen. Videre sponser vi fotpleie til alle pensjonister og våre egne medlemmer med 1 behandling per kvartal, og vi arrangerer mammografitur til Lillestrøm hvert år.

– Men hvor kommer alle disse pengene fra?

I år laget og solgte vi 216 fastelavensris, noe som ga en inntekt på over 6 000 kroner. Vi har også julebasar, både sentralt i bygda og på Brødbøl, noe som gir gode inntekter. Dessuten har vi kransekakelotteri og medlemsmøter med utlodning. Salg av NKS's skrapelodd, maiblomster, julemerker og telegrammer gir også penger i kassa.

I fjor ble medlemskontingenten lik over hele landet og for første gang innbetalt direkte til NKS i Oslo. Kontingenten er nå 325 kroner. Av dette får vi riktignok tilbakebetalt 100 kroner til vår forening. Men vi som tidligere hadde 150 kroner i kontingent, ble denne økningen for mange i drøyeste laget. Medlemstallet vårt sank fra 112 medlemmer i 2005 til "bare" 72 medlemmer i fjor. Men vi håper fortsatt at flere kommer tilbake og betaler nå i 2007.

– Hvorledes er rekrutteringen i dag?

Vi vil jo gjerne støtte mange forskjellige aktiviteter i bygda, men da må medlemstallet opp. Våre medlemmer begynner også å bli gamle, så vi trenger sårt å få med yngre krefter. Her kan alle bidra med noe, sier Åse til slutt og minner om NKS`s motto:

I de små ting: frihet
I de store ting: enighet
I alle ting: kjærlighet

Sanitetens salgstralle er velkommen blant beboerne på Austbo. Her handler Anna Høegh varer og slår av en hyggelig prat med Aase Hamre og Laila Støkker.

På Smørholmen for 30 år siden

Smørholmen i Søndre Hærsjøen er et yndet utfartssted både sommer og vinter. Hit kommer gjeddefiskerne i båt om sommeren, enten for et kort besøk og en kaffetår, eller for å overnatte. Om vinteren, etter at isen er trygg og løypa kjørt opp, er det nesten ikke en dag uten at folk er innom for en hvil, slå av en prat med andre besøkende eller bare få sitt navn i hytteboka.

Smørholmen er fremdeles godt besøkt, og noen av disse var her også for 30 år siden. Det er i alle år holdt sportsandakter på Smørholmen så sant føret har gjort det mulig å ta seg dit. Her fra friluftsgudstjenesten i februar som samlet rundt 20 personer.

I den første hytteboka står det litt om hvorledes Smørholmen ble tilgjengelig for almenheten. Koia ble i 60-åra brukt vinterstid av skogsarbeiderne som lå på hogging og kjøring i Billerudbolaget. Ved det store skogskiftet, etter at Statsskog hadde overtatt området, ble det aktuelt for Statsskog å skille ut en del skog til skogeiere på Austmarka. Mange skogeiere var interessert i tilleggsskog og Smørholmen med koia var svært ettertraktet.

Heldigvis satt Oddvar Jakobsen i kommunens friluftsnemd på den tiden, og fikk igjennom at kommunen skulle kjøpe holmen for kr. 12000,- og ha denne som et utfluktsted for austmarkingene. I dag er det Austmarka idrettslag som disponerer hytta, sørger for ved og vertskap gjennom vintersøndagene.

Hytta på Smørholmen ble først tatt i bruk 21 mars 1971, men den første hytteboka starter 16 januar 1977 og er altså 30 år gammel. Her kan vi lese hvem som besøkte hytta denne dagen.

De er: Kjell Berger, Carsten Larsmoen, Christen Larsmoen, Hanne Cathrine Larsmoen, Ka, John Martin Øverby, Erna Asak, Liv Steffenstorpet, Haldis og Merete Larsmoen, Hans Otto Møller, Ingjerd Gran, Bo Gunnar Børrud, Kari og Knut Eriksen med Trude og Tormod, Anne-Grete Larsmoen, Oddvar og Even Jakobsen, Rune Kristiansen og Jim Henry Holt.

Mer om Smørholmen
Av Oddvar Jakobsen
Bjørn har i ovenstående skrevet om forhistorien til hytta på Smørholmen basert på opplysninger som står i nåværende hyttebok. Denne boka ble tatt i bruk i 1977, men allerede fra åpningsdagen 21. mars 1971 finnes ei kladdebok med liste over dem som deltok i den begivenheten. Det var i følge kladdeboka 53 deltakere til stede. For moro skyld vil jeg ta med noen av disse. Enkelte er ikke lenger blant oss, mens andre er fortsatt å finne på Smørholmen som trofaste besøkere.

Det kan nevnes:
Ka Gran, Haldis og Per Larsmon, Magda og Otto Hagen, Arne Hauger, Erland Wang, Harald og Henny Hagen, Even og Oddvar, Hans Otto Møller, Hallgeir Olsson, Erik Øverby, Anne Lise, Ivar, Roar og Ola Svartberg, Kjell og Torill Femoen, Jorid Eriksen m.fl.

Denne begivenheten var begynnelsen til tradisjonen vi har nå med åpent og servering hver søndag i vinterhalvåret. Det ble de første årene lagt opp til forskjellige aktiviteter på isen, og jeg tar med at søndag 30/1 1972 arrangerte idrettslaget 2 kilometers langrenn på idealtid. Søndag 19/3 1972 var det sportsandakt med res. kap. Bomann som prest. Samtidig arrangertes konkurranser av forskjellige slag. Fra premielisten for 8 åringer ser jeg følgende:

Nr 1. Rune Vestbekken
premie: ei skje
Nr 2. Trond Ingelsrud,
premie: 2 glass
Nr 3. Pål Bekken
premie: sparegris

Det var spesielt i 1970 årene aktiviteten var stor i form av forsjellige arrangementer. Det kan nevnes skiskyting, pilkast, pilking m.m. Selv om det er trappet ned i så måte, er Smørholmen godt besøkt av turinteresserte og blant annet skoleklasser. Alle brukere er sikkert med på å sende en takk til Bente og Øivind Fjellvang som står på med organisering og skiløyper når vi nå skriver om Smørholmen.

Pensjonistforeningen 25 år!

Jubileumsfesten ble holdt på Austmarka Samfunnshus i januar og samlet 120 feststemte medlemmer og inviterte. Det var høy stemning fra første øyeblikk, med taler, lykkønsker fra naboforeninger og overrekkelse av blomster. Et overdådig matbord med tilhørende drikke, etterfulgt av dans til tonene fra "Laila og gutta", satte en ekstra spiss på kvelden. Vertskapet, Finn Ivar Sandhalle med familie, hadde nedlagt et stort arbeid både før og under festen og sørget for at alle fikk en hyggelig og minnerik kveld.

Øverst t. v. Austmarka Pensjonistforening mottok mange hilsener og gratulasjoner under jubileumsfesten. Her er det Åge Sørmoen, en av initiativtakerne til foreningen, som overrekker Finn Ivar blomster på vegne av Austmarka arbeiderlag.

Øverst t. h. Torbjørn Mengkrok takket vertskapet for en vel gjennomført jubileumsfest. Fra v. Inger Bakken sammen med Turid, Ane-Gro, Ida-Mari og Finn Ivar Sandhalla.

Nederst: Kjøkkenkomiteen hadde nedlagt et imponerende arbeide og kunne by på mange velsmakende og varierte retter til jubileumsfesten.

Torbjørn Mengkrok, nåværende kasserer i foreningen, hadde bladd i gamle protokoller og laget en fin og oversiktlig jubileumsberetning som han leste opp. Her framgikk det at initiativet til foreningen ble tatt av Austmarka arbeiderlag ved Oddvar Jakobsen og Åge Sørmoen. Disse innkalte til et møte i desember 1981 og 1. februar året etter var Austmarka Pensjonistforening formelt stiftet. Det første styret som ble valgt besto av Oskar Eng, formann, Ole Husmo, nestleder, Ole L. Torp, kasserer, Oddvar Jakobsen og Åge Sørmoen sekretærer. Anna Sjøvika og Emma Masterudvangen ble styremedlemmer og Rolf Olsen varamann. Årskontingenten ble satt til kr. 20.-

Foreningen var ivrig etter å komme i gang og allerede 2. mars ble det første hyggetreffet holdt på Skytterhuset. Over 80 møtte, noe som viser at behovet for en pensjonistforening absolutt var til stede. Siden har det godt slag i slag, med opp til 11 godt besøkte møter i året. I alt har 106 personer hatt et eller annen verv i foreningen, fortalte Torbjørn Mengkrok, og medlemstallet har ligget mellom 89 og 117.

Skytterhuset har vært det faste tilholdstedet siden 1991, men foreningen har også hatt møter og hyggekvelder på Varald Samfunnshus, på Tussevangen, Brødbølskolen og på Finsrud Samfunnshus. Foruten medlemsfester holder foreningen også hyggekvelder åpne for alle. I tillegg arrangeres dags- og flere dagers turer hvor det legges inn teaterbesøk, skogsturer og andre aktiviteter. Finn Ivar er forenings leder og vi spør hvordan han som nærmest en ungdom kom med i foreningen.

– Det begynte med at jeg ble fast buss-sjåfør når foreningen skulle ut på tur. Etter hvert la jeg selv opp turer og ble reiseleder og sekretær for dem, sier Finn Ivar. De siste fire årene har han vært både reiseleder, sekretær og leder av foreningen. I fjor gikk sommerens 5-dagers tur til Oset høyfjellshotell på Golsfjellet der 47 spreke pensjonister hadde noen fine dager.

– Dere har rundt 90 medlemmer, men alle disse kommer vel ikke fra Austmarka?

– Nei, vi fra Austmarka er faktisk i mindretall og utgjør ca en tredel av medlemstallet. Resten kommer hovedsakelig fra Kongsvinger og Eidskog, men vi har også medlemmer fra Sverige og andre steder. Jeg hadde gjerne sett at det ble med flere fra Austmarka, og de behøver ikke være pensjonister for å bli medlem. Vi har møte fast hver annen fredag i måneden, som regel på Samfunnshuset her. På de fleste kveldene har vi servering, loddsalg og dans, men vi arrangerer også hyggetreff med underholdning. Det er bare å møte opp og se om du trives, sier Finn Ivar til slutt.

Når nøden er størst…

Ja, så kan hjelpen være nærmere enn du tror. Spesielt hvis du trenger juridisk bistand eller rettshjelp. På Dragonmoen har juristutdannede Wigdis Bjerknes Hjalmarsen etablert seg og kan bistå folk som trenger faglig veiledning og hjelp til ordne å opp i grensetvister, arv, skattesaker, eiendomsoverdragelse og liknende.

– Jus har vært min store interesse i alle år, sier Wigdis. Interessen fikk jeg mens jeg var elev ved Øvrebyen videregående skole. Som så mange andre på den alderen visste jeg ikke riktig hva jeg skulle utdanne meg til. I et friminutt var jeg inne og tittet i en bokhandel og kom tilfeldigvis over en bok av Johs. Andenæs som heter "Innføring i rettsstudiet". Da var saken klar – jeg ville bli jurist.

Wigdis Bjerknes Hjalmarsen vil gjerne ha samarbeid med flere i bygda, både næringsdrivende og private.

– Det var vel ett av de lengste studiene du kunne velge?

– Ja det er et langt studium, normalt tar det 6 1/2 år og mange faller fra etter hvert. Selv var jeg nok på kanten til å gjøre det samme noen ganger, men i dag angrer jeg ikke på at jeg fullførte. Pensumet er utrolig stort og i tillegg er det en masse rettspraksis og faglig historie som skal leses.

Etter juridisk embetseksamen våren 97 fikk jeg først jobb på likningskontoret i Skedsmo, deretter bar det hjemover og til jobb som skattejurist ved Kongsvinger ligningskontor, nå Sør Hedmark ligningskontor. Jeg har jobbet som skattejurist i 8 år og som advokatfullmektig i ett, inntil jeg fant ut at jeg ville drive for meg selv i oktober i fjor, sier Wigdis og viser oss det trivelige kontoret hun har innredet i kjelleretasjen på Tyrolerhuset som hun og mannen har satt opp med nydelig utsikt over Møkeren.

– Hva slags arbeidsoppgaver tar du sikte på?

– Selv om jeg har lang erfaring med skattesaker vil jeg ikke begrense meg til det. Sakene kan dreie seg om arveoppgjør, overføring av eiendommer, familie- og grensetvister, trygderettigheter, hjelp til å fylle ut skjemaer, ja det meste. Du må ikke tro at alt som kommer fra offentlige instanser er riktige. Eldre spesielt, har en overdreven respekt for autoriteter og har lett for å godta urimeligheter eller direkte feil. Jeg oppfordrer folk til å ta vare på sine rettigheter og inviterer dem til å få rettshjelp, hjelp til å skrive klager etc. Jeg har sett at det er mange hobbyjurister som på feil grunnlag har "ordnet opp" i tvister, i beste tro, men det holder ikke alltid juridisk. Derfor kan det være mer fornuftig å gå til en rettshjelper og få faglig bistand.

– Hva er forskjellen på en advokat og en rettshjelper?

– En rettshjelper skal først og fremst prøve å få til et forlik mellom partene, slik at det ikke er nødvendig å gå til en advokat eller til rettssak. Det er også viktig å kunne vurdere risikoen og om det er noen vits i å gå videre med en sak. Det er saker som jeg av moralske grunner ikke vil være med på og derfor sier fra meg. Jeg er også rimeligere enn alle advokater og jeg har anledning til å søke fylkesmannen om fri rettshjelp for mine klienter, noe jeg har fått innvilget i spesielle saker.

– Og hvordan trives du med å drive for deg selv?

– Jeg savner selvfølgelig fagmiljøet på en større arbeidsplass, men over telefon og internett holder jeg meg oppdatert og i kontakt med miljøet. Dessuten reiser jeg ut til mine klienter en del og noen besøker meg jo her. Det er deilig å slippe reisen til jobben hver dag og det blir mer tid til hus, barn og familie, sier Wigdis til slutt.

Austmarka Idrettslag trenger deg!

Av Mona Åslie Sværen, leder Austmarka Idrettslag

Fysisk aktivitet er et mye omdiskutert tema for tiden. Viktigheten av å holde seg i fysisk form blir stadig oftere vektlagt i de fleste sammenhenger når det snakkes om helse. Ung som gammel har god helsegevinst av å være i aktivitet. Gode treningsvaner legges i barneårene, og er man aktiv som barn er det lettere å fortsette med trening også senere i livet. Det er ingen hemmelighet at aktive og engasjerte voksne fører til større idrettsglede hos våre barn og unge. Austmarka trenger aktive barn og ungdommer som sprer idrettsglede, og vi trenger voksne som gode rollemodeller.

Vi i styret opplever at foreldrene støtter opp, stiller opp på dugnader, kjører på trening og gjør en god innsats som trenere for våre barn. Men vi trenger også noen som kan ta på seg styreverv. Per i dag mangler vi flere personer til å dekke verv i styret. Vi har helt sikkert mange ildsjeler i bygda som kan gjøre en viktig og god jobb selv om man ikke er direkte involvert gjennom barna lenger. Den viktigste forutsetningen er at man ser at aktivitetstilbud er viktig for våre unge og for bygda. Uten noen til å styre de aktivitetene som idrettslaget står for, vil idrettstilbudet i bygda stadig bli dårligere. Våre medlemstall er synkende, og også antallet aktive medlemmer har gått noe ned. Denne tendensen må vi sammen forsøke å endre. Vi har sikkert mange ubrukte ressurser i bygda som har mye å stille opp med, kanskje vi også kan utvide aktivitetstilbudet. Det å ha aktivitetstilbud til våre barn her i hjembygda bør og må være et mål for Austmarka.

Styret ønsker innspill om nye aktiviteter og tiltak som kan gjennomføres i idrettslagets regi, som kan engasjere flere og skape entusiasme. Vi arrangerer derfor et medlemsmøte/informasjonsmøte på samfunnshuset tirsdag 10 april kl 18.30 og oppfordrer flest mulig til å møte opp. Som foredragsholder kommer tidligere toppidrettssjef Bjørge Stensbøl som nå jobber med å få OL 2018 til Tromsø. I tillegg til å snakke om idrettslagets rolle i lokalsamfunnet, vil han også si litt om OL-arbeidet. Vel møtt!

Min hobby:

KLOKKEREPARATØR

Det er ikke vanskelig å se at Leif koser seg med hobbyen sin

Få ting er så givende som å ha en interessant hobby. Spesielt når man blir eldre og ikke er så rask i løypa som før. 85 år gamle Leif Rundhaug har interessert seg for klokker i alle år, men det var først da han ble pensjonist at han fikk tid til å dyrke hobbyen sin.

Bror min, Annar, var urmaker og veldig flink både med lommeur og veggklokker, minnes Leif. Jeg var yngre og fulgte litt med på hva han dreiv med. Tenkte en stund på å begynne i lære, men jeg var nok for gammal. Skogsarbeide ble det derfor i all min tid, og da var det lita tid til å reparere klokker.

Men interessen for klokker beholdt jeg, og da jeg som 63-åring ble pensjonist, begynte jeg så smått å prøve meg som reparatør. Det var Odd Gjerstad, skogsbestyreren min, som hadde ei veggklokke som ikke ville gå og lurte på om jeg ville se på den. Det har je itte noe råd me, svarte jeg, men jeg fekk`n i gang!

Jeg sa til Gjerstan at han ikke måtte fortelle dette til noen, men det kom ut, og snart var det flere kjentfolk som kom til meg og ba om hjelp. Jeg fortalte at det å reparere klokker syntes jeg var både morsomt og interessant, og at jeg gjerne hjalp folk som ikke kom seg til urmaker, men jeg sa også fra at dette var en ren hobbyvirksomhet fra min side.

Nå har jeg reparert hundrevis av gamle veggur, gulvur og vekkerklokker, ja så langt har jeg klart å reparere alle som har kommet til meg. Leif tar fram et tykt fotoalbum hvor han har bilder av ur og klokker han har reparert. Og du verden for et mangfold. Her er det flotte utskårne veggklokker av alle slag, gjøkur, Mora- og Totenklokker. Det vanskeligste å reparere av alle er gjøkurene betror han oss. Her er det ofte belgene som ryker og det er nesten uråd å brette til og lime inn nye belger. I tillegg er det et komplisert system av små metallstenger og hjul som får gjøken til å titte fram og gale. Her er det ikke lett å komme til for å gjøre de nødvendige inngrep. Leif forteller om et riktig vanskelig gjøkur med tre lodd, der fire figurer danset rundt før gjøken kom ut.

– Er det noen feil som går igjen på gamle klokker?
– Mest er det lagre som slites ut, slik at jeg må sette inn nye foringer, sier Leif. Men den vanskeligste var nok en Moraklokke som lå i biter. Der måtte jeg bygge opp og gjøre om hele verket.

– Hva med lommeur, har du prøvd deg på det også?
– Egentlig driver jeg ikke med lommeur, men det hender jeg hjelper bekjente. Nå har jeg to gamle såkalte London-lommeur jeg driver og reparerer. Maken

Det kreves godt lys og stødige hender når millimeter-skruene skal på plass

til disse har jeg ikke sett før, bare hørt om dem. De har et syltynt metallkjede mellom fjæra og selve urverket, en veldig interessant konstruksjon som jeg syntes det var moro å få se i virkeligheten.

– *Hvordan skaffer du deg reservedeler?*

– Nytt er det helt umulig å få tak i, så jeg drar til Arvika og andre steder der det er klokkemesser og ser om jeg kan finne noe jeg trenger og som er brukbart. Jeg har på den måten fått meg en liten samling ur og klokker sjøl også. Når det gjelder armbåndsur er det forresten blitt rent for mange, både av opptrekker- og batteritypen. Nå grunner jeg på om jeg skal få meg en salgsbod på Marken til høsten.

– *Og du trives stadig med klokkene dine?*

– Det at nesten alle er forskjellige gjør det interessant, men jeg syntes ikke det er like moro lenger nå som det var i begynnelsen. Da dreiv jeg på både seint og tidlig. Nå tar all ting mye lengre tid. For at jeg ikke skal gå lei har jeg nå en fast tid fra klokka ti til ett, der jeg driver bare med klokker. Men det hender nok det blir lengre au, betror kona Olaug oss. Og er det noe riktig vanskelig på gang, er det best å holde seg utenfor døra til kammerset der Leif har sitt verksted!

REFERAT FRA ÅRSMØTET I AUSTMARKA UTVIKLING 28. FEBRUAR 2007 PÅ PIZZA`N

Det var 10 deltagere på årsmøtet. Leder i AU, Lise-Mette Bekkengen, ønsket velkommen til årsmøtet.

Lise-Mette Bekkengen ønsket å tre ut av styret etter å ha vært med fra stiftelsen av AU i 2002. Hun har sittet 3 år som leder og 2 som sekretær. Her overrekkes hun blomster på vegne av styret ved styremedlem Tore S. Fagernes, som takk for inspirerende og aktiv ledelse av AU.

1. Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble godkjent

2. Valg av møteleder og referent

Tore S. Fagernes ble valgt til møteleder og Bjørn Dybing til referent.

3. Årsberetning

Leder gikk gjennom årsberetningen. Årsberetningen ble deretter godkjent.

4. Regnskap

Kasserer gikk gjennom regnskapet for AU og for Austmarkingen. Regnskapet viser et overskudd på kr. 27 640,-
Regnskapet, som er revidert og funnet i orden, ble deretter godkjent.

5. Aktivitetsplan

Styret vil videreføre aktivitetene med bl.a. turstien Vestbredden, KOBBL og en fornyelse av hjemmesiden www.austmarka.no. Styret er åpent for å sette i gang flere prosjekter som det er eller kan bli behov for gjennom året. Av disse nevnes:
- komme i dialog med hytteeierne i bygda
- jobbe med å forbedre mobildekningen
- samle e-postadresser til beboerne eller grupper av beboerne på Austmarka.

6. Fastsettelse av kontingent

Denne forblir uendret for 2007:
Privatpersoner kr 100,- Næringsdrivende kr 200,- Lag/foreninger kr 300,-

7. Innkomne forslag

Styrets forslag til endring av vedtektene ble trukket.

8. Valg

Styreleder	Morten Skoglund	Valgt for 2 år
Nestleder/sekretær	Bjørn Dybing	Ikke på valg
Kasserer	Wigdis Bjerknes Hjalmarsen	Valgt for 2 år
Styremedlem	Tore S. Fagernes	Valgt for 1 år
Styremedlem	Espen Jahnsrud	Valgt for 1 år
Varamedlem	Torgeir Lia	Valgt for 2 år
Valgkomitè	Torgeir Løvtjernet + nn*	TL ikke på valg, nn for 2 år
Revisorer	Raymond Hauger	Valgt for 1 år

* Årsmøtet ga styret fullmakt til å bekle den siste posten i valgkomiteen.

Årsberetning for Austmarka Utvikling 2006

Styret har i perioden bestått av:
***Leder:** Lise-Mette Bekkengen*
***Nestleder og sekretær:** Bjørn Dybing*
***Kasserer:** Morten Skoglund*
***Styremedlemmer:** Tore S. Fagernes og Espen Jahnsrud*
***Varamedlem:** Kjell Nilsen*

AU hadde ved årets utgang totalt 114 medlemmer, hvorav 78 private, 30 nærings- og 6 lag og foreninger. Dette er en økning på i alt 34 medlemmer fra i fjor.

Styret har i perioden hatt 7 ordinære styremøter og behandlet 30 saker. Varamedlem Kjell Nilsen har vært innkalt til alle møter.

Austmarkingen

AUs organ "Austmarkingen" har nå et opplag på 170 og er blitt en interessant og viktig informasjonskilde for bygdas beboere og utflyttede austmarkinger. Bjørn Dybing har vært journalist, redaktør og utgiver av avisen, mens Marnstuen Media har støttet bladet med layout og trykk. Joker støtter bladet med å ta på seg løssalget.

Hjemmeside på Internett

Vår hjemmeside www.austmarka.no har nå vært i drift i over tre år og vi har fått mange positive tilbakemeldinger. Remi Olsen har laget siden og har også tatt på seg å oppdatere denne fortløpende, men han ser gjerne at foreninger etc på Austmarka i større grad melder fra om aktiviteter de ønsker å bekjentgjøre på hjemmesiden.

Velkomstbrosjyre

"Hælseminister" Oddvar Jakobsen har sammen med Bjørn Dybing besøkt nyinnflyttede på Varald-skogen og på Brødbøl. Disse har fått en velkomstbrosjyre, informasjon om lag og foreninger i bygda og Austmarkas "gule sider". Det er tydelig at dette blir satt pris på av mottakerne. Men det kan være lett å glemme noen, derfor bør Velene i større grad engasjere seg og melde fra til Oddvar når de vet om nyinnflyttede.

Boligundersøkelse

AU har sammen med KOBBL gjennomført en markedsundersøkelse på Austmarka for å kartlegge ønsker og behov for lett-drevne borettslagboliger. Grunnet mangelfull distribusjon fra Postverkets side, ble svarprosenten for liten til å danne seg et realistisk bilde av behovet. Det vil bli holdt et informasjonsmøte sammen med KOBBL onsdag 14. mars på "Arstun".

Markedsføring av bygda

Trykksaken "Turer og kulturminner på Austmarka" er solgt i nesten 150 eksemplarer og er blitt godt mottatt. Det blir et nytt opplag våren 2007.

Gunnar Lukerstuen og Marnstuen Media har hjulpet oss med å lage en turistbrosjyre vi har kalt "Austmarka – porten til Finnskogen". Det er opprettet et eget telefonnummer hvor man kan få opplysninger om fiske, jakt, overnatting etc. Brosjyren vil være ferdig innen turistsesongen starter.

Gjennom Glåmdalen har vi prøvd å få mest mulig publisitet om positive tiltak i bygda.

Drosjer på Austmarka

AU har anmodet fylkeskommunen om å utlyse løyve. Myndighetene vil først ha erfaring med ordningen vi har i dag. Det er derfor viktig at alle uregelmessigheter blir registrert, slik at AU er rustet til å følge opp saken videre.

Masterudveien

Prosjektleder er Jan Martin Melbye. Gruppa er en pådriver ovenfor Kongsvinger kommune og Statens vegvesen for å bedre kvaliteten på veien mellom Kongsvinger og Austmarka. Gruppa har blant annet avdekket misforståelser mellom kommunen og vegvesenet, og fått fortgang i en konsekvensanalyse som skulle vært igangsatt i fjor vår.

Bredbånd

Det er fremdeles rundt 20 som ønsker bredbånd, men ligger utenfor sonen som kan dekkes over telefonlinjen. Roy Stenbråten vurderer fortløpende de teknologiske mulighetene som foreligger innenfor normale økonomiske grenser.

Informasjonstavler

Det er planlagt satt opp tre informasjonstavler om bygda ved innfartsårene. Disse er ferdig tegnet og pris blir nå innhentet. Tillatelse til å sette disse opp er innhentet av grunneiere og Statens vegvesen.

Veien Solbergbrua – Samvirkelaget

AU har gjennomført en underskriftskampanje for å få utbedret denne farlige veistrekningen. Det er samlet inn nesten 500 underskrifter som skal overleveres Statens vegvesen sammen med et følgeskriv.

Tursti Vestbredden

AU har mottatt spillemidler til gjennomføring av turstien. Dette er en forkortet versjon som starter ved Badet og ender opp på Bukkholmen. Grovplaneringen er utført i sommer og bruer til øyene vil komme på plass i løpet av sommeren. Når denne etappen er ferdigstilt vil det tas stilling til hvorledes en videreføring kan skje.

Annet

AU har en god dialog med Kongsvinger kommune og er blitt bedt om uttalelser i forbindelse med bl.a. omdisponering av areal og omsorgsplanen for kommunen.

Styret i Austmarka Utvikling

Borettslag på Austmarka?

Steinar Amundsen og adm. direktør Stein Rukin ga en fin orientering om trygge, lettdrevne boliger for aldersgruppen 60+.

Orienteringsmøtet, som Austmarka Utvikling i samarbeide med KOBBL arrangerte på Arstun i midten av mars, samlet rundt 25 tilhørere og var både opplysende, interessant og bidro sterkt til å øke interessen for lettdrevne og trygge boliger på Austmarka.

KOBBL har fått mye positiv oppmerksomhet for sine byggeprosjekter, enten det gjelder herskapsvillaer ved Vingersjøen, rimelige ungdomsboliger, fritidsboliger eller byggeprosjekter i utlandet. For Austmarkingene var det allikevel lettdrevne og trygge, sentralt beliggende boliger for folk rundt 60 år og oppover som fanget interessen. Mange sitter i dag med store hus lite egnet til å bli gammel i og vil gjerne ha noe som gjør dem mindre avhengig av hjelp etter hvert som de blir eldre. Slike boliger har vi foreløpig lite av her på Austmarka, for Austbo er ikke noe alternativ for friske 60-åringer.

Den kommende eldrebølgen kan bli et stort problem for kommunen. Ifølge administrerende direktør Stein Rukin i KOBBL, vil kommunen spare 550.000 kroner for hvert tilleggsår en eldre kan bo og klare seg selv i hjemmet sitt. Derfor er kommunen også interessert i denne type prosjekter sammen med løsninger som kan overvåke og gjøre boligene tryggest mulig for eldre og enslige. Her vil KOBBL bidra med sitt prosjekt Centric for tryggere hjem, hvor innboerne enkelt kan iverksette overvåking av komfyr, lys, bevegelser og bruk av rom etc samt at de kan kommunisere med familie og venner på en enkel måte.

Den viktigste forskjellen på å bo i selveierbolig og et borettslag er måten boligen blir finansiert på. Ellers gjelder samme regler og rettigheter som ved selveierboliger. Gjennom forhandlinger har KOBBL klart å skaffe meget gunstige vilkår for nedbetalinger og renter på lån til boligbyggingen. Avhengig av størrelsen, vil derfor innskuddene typisk ligge på rundt 200.000 kroner og de månedlige fellesutgiftene på 3000,- kroner. I dette ligger alle kommunale avgifter, forsikring av huset og avsetninger til framtidig vedlikehold. I tillegg kan man inngå serviceavtaler med Eskoleia etter hvert som behovet melder seg.

Vi fikk et inntrykk av at mange tilstedeværende på dette møtet ønsket mer informasjon og aller helst et besøk for å se på oppførte boliger av den aktuelle typen. Nå er KOBBL i gang med å sette opp en demonstrasjonsleilighet i huset sitt på Kongsvinger, og til høsten vil det bli anledning til å besøke omsorgsleilighetene i Nord-Odal. Også til ungdomsleilighetene i Charlottenberg kan det bli aktuelt med en visningstur. AU vil se på mulighetene for å arrangere fellesturer og vil komme tilbake til dette.

Iført Finnskoggenseren mottok Georg Reiss og alle i Magnolia Jazzband hjemmestrikkede sokker fra koret etter konserten i Austmarka kirke i begynnelsen av februar.

Bygdekoret jubilerer!

20 år er gått siden Wenche Walla startet Austmarka Bygdekor – og feiringen er allerede i gang.

I begynnelsen av februar fikk vi en flott åpning av jubileumsåret da koret sammen med Magnolia Jazzband holdt konsert i Austmarka kirke. Samarbeidet med Magnolia har for øvrig vart i mange år og startet etter at Georg Reiss kjøpte seg fritidseiendom på Varaldskogen. Sist de opptrådde sammen var i Konserthuset i Oslo før jul, hvor de blant annet framførte "Sus fra Varaldskogen" til stor begeistring fra en fullsatt sal.

Også konserten i Austmarka kirke, som koret hadde kalt "Vår beste dag" etter Erik Byes vise, trakk fullt hus og begeistret tilhørerne med sin musikk og sang i New Orleans jazz- og gospel stil. Men dette var bare begynnelsen, så vi spør Wenche hva vi kan vente oss av koret utover året.

- Ja, i år ønsker vi virkelig å markere oss, sier Wenche, og vi har fått en god start. Etter konserten med Magnolia har vi vært på Magnor Ungdomslokale og hatt konsert sammen med Køla mannskor og Eidskog Janitsjar. Vi har også deltatt under en misjonsfest på Gaustad Bedehus og torsdag var vi på hyggekvelden til Pårørendeforeningen på Austbo. Vi har også vært en tur til Skyrud sykehjem. Det er Esther Hellerud fra Tangen som gjerne ville høre misjonssanger og ba oss dit. Den 22 april reiser vi så til Varaldskogen og deltar i gudstjenesten hos Torill Lunderbye, så det blir en travel vår.

Selve jubileumskonserten planlegger vi nå, og vi håper denne kan bli holdt på Austmarka Samfunnshus siste lørdag i september. Dit har vi også bedt Køla mannskor og Ters Pink fra Odalen, så vi håper det skal bli en hyggelig aften for mange.

– Du har vært leder og dirigent siden 1987, men hvordan startet koret?

Med en del avbrekk har det vært kor og musikkorps på Austmarka i lange tider. Vi hadde for eksempel en lang periode med Austmarka Sangkor hvor lærer Hans Hagen fra Eidskog var dirigent. Da var det med en masse karer så det ble et skikkelig blanda kor. Men det ble etter hvert noe ustabilt og endte med et opphold på 20 år. Da jeg startet i 1987 var vi 6-8 damer og vi klarte oss faktisk i 11 år uten karer! Da kom Morten med, og på det meste var det 5 karer, men jeg hadde gjerne sett at det kom med flere, sier Wenche til slutt.

Foruten Wenche har koret i dag fire damer som har vært med helt fra begynnelsen. Disse er Ingrid Sønsterudbråten, Eva Nordby, Ka Gran og Kristin Skarshaug. Vi ønsker koret lykke til og håper de vil glede bygda med sin sang og konserter mange år framover.

PÅSKE NØTTER

Kyllinger og egg er noe vi ofte forbinder med påsken, så hvorfor ikke bryne de små grå på denne nøtten:

Statistisk sentralbyrå opplyser at i gjennomsnitt verper halvannen høne ett og et halvt egg på ett og et halvt døgn. Dette er vel og bra, men vi lurer på hvor mange egg èn høne da vil verpe i løpet av en uke?

Mange vil gjerne bli fort brune i påsken, og den mest effektive måten å gjøre dette på er å sole seg når solen står høyest på himmelen og altså rett i syd. Austmarka ligger omtrent på den 60. breddegrad og 10 grader øst for 0-meridianen som går gjennom Greenwich i London. Ved hvilket klokkeslett står da sola rett i sør her på Austmarka?

a) Lokal tid om vinteren?

b) Lokal tid når vi har sommertid?

Ja, her gjelder det å bruke litt logikk og litt hoderegning. Send svaret ditt til redaktøren innen 1.mai, så blir du med i trekning av flaxlodd.

God påske!

Austmarkingen gis ut av Austmarka Utvikling og kommer ut 5-6 ganger i året. Abonnementsprisen er kr. 150,00 per år, levert i postkassen. Noen eksemplarer legges også ut for salg hos Joker til kr. 40,-. Alle henvendelser ang. abonnement, gaveabonnement og bladets innhold rettes til redaktøren: Bjørn Dybing, tlf. 628 25 693 eller e-post bjorn.dybing@east.no
Redaksjonen for dette nummer er avsluttet 22 mars 2007.

Neste utgave kommer i begynnelsen av juni. GOD PÅSKE!

